

Bijlage G - Beleid en regelgeving

Bijlage G: Beleid en regelgeving

Waterschapswet

De Waterschapswet regelt de instelling en opheffing van waterschappen. En geeft regels over de taken en inrichting van waterschappen en de samenstelling van hun besturen. Ook staan er bepalingen in over bevoegdheden, financiën en het toezicht op waterschappen.

In het eerste lid van artikel 1 van de Waterschapswet staat dat waterschappen de waterstaatkundige verzorging van een bepaald gebied ten doel hebben. In het tweede lid staat vervolgens dat de taken van waterschappen gaan over het beheer van watersystemen en de zuivering van stedelijk afvalwater op de voet van artikel 2.17 van de Omgevingswet.

Provincie en waterschap

De provincies houden toezicht op de waterschappen (en gemeenten). Het aanwijzen en normeren van regionale waterkeringen, zoals de dijken langs de Gaasp, is de verantwoordelijkheid van de provincies. Deze keringen zijn in de provinciale verordening aangewezen. Aan waterschappen is onder andere de zorg voor het watersysteem opgedragen. Het waterschap dient de dijk zo in te richten en te beheren dat deze voldoet aan de in de provinciale verordening vastgelegde veiligheidsnorm (Omgevingsverordening NH2022).

Omgevingswet

De Omgevingswet gaat over de ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen. Deze nieuwe wet is in werking getreden per 1 januari 2024 en voegt oude wetten samen. Een vergunning aanvragen voor een nieuw plan of idee kan in het nieuwe digitale Omgevingsloket.

Het grootste deel van de Waterwet is opgegaan in de Omgevingswet. Nu is de Omgevingswet de basis voor beheer en uitvoering van de belangrijkste watertaken. Denk hierbij aan het voorkomen dan wel beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, de bescherming en verbetering van kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen, zie ook artikel 4.23 van de Omgevingswet.

Gedoogplichten

Het waterschap streeft ernaar om in overleg met perceeleigenaren en gebruikers tot overeenstemming te komen over de uitvoering van de werkzaamheden en de wijze waarop met belangen wordt omgegaan. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt, kan een perceeleigenaar of gebruiker echter wel worden verplicht (vanuit Omgevingswet) om de uitvoering van een dijkverbetering te gedogen.

Waterschapsverordening AGV

De Waterschapsverordening bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die het waterschap stelt binnen zijn beheergebied. Per waterschap is er 1 waterschapsverordening. De Waterschapsverordening is een juridisch instrument om het watersysteem te beschermen tegen activiteiten die nadelige gevolgen voor de goede staat en werking van het watersysteem kunnen hebben. Het waterschap is belast met de zorg voor het watersysteem. De zorg voor watersysteem omvat het beheer van de oppervlaktewateren, waterkeringen en bergingsgebieden, grondwater

en ondersteunende waterstaatkundige kunstwerken. Het waterschap is bevoegd voor toezicht en handhaving van de regels in de Waterschapsverordening (artikel 18.2 Omgevingswet).

Vergunning eigen dienst

Ingevolge de Omgevingswet vindt de uitvoering van een wateractiviteit door het waterschap plaats op grond van een projectbesluit (artikel 5.44 e.v. Omgevingswet), een omgevingsvergunning of op basis van een vrijstelling. Een vergunning eigen dienst is een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit die het dagelijks bestuur van het waterschap aan zichzelf verleent, voor zover een vergunningplicht geldt op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving of de Waterschapsverordening.

Voor de 'aanleg of wijziging van waterstaatswerken' en zogenoemd 'planmatig onderhoud' (zie artikel 1.9, lid 2 Waterschapsverordening) is het waterschap vergunningplichtig. Het bestuur van AGV heeft 'Richtlijnen vergunning eigen dienst' vastgesteld. Deze richtlijnen dragen bij aan eenduidige voorbereiding van de besluitvorming voor de eigen projecten van het waterschap en wanneer een uitvoeringsplan moet worden opgesteld.

Nota van Uitgangspunten en variantennota

Met de Nota van Uitgangspunten wordt onder meer inzicht gegeven in de noodzaak van de dijkverbetering, de betrokken belangen, mogelijke varianten en alternatieven, het afwegingskader en de uitgangspunten voor de verdere planvorming. Binnen de kaders van de Nota van Uitgangspunten worden de varianten vervolgens verder uitgewerkt. In een variantennota worden de effecten van de varianten beschreven en beoordeeld en wordt een voorkeursvariant aangegeven. Deze voorkeursvariant wordt vervolgens uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

Uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan beschrijft hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd, hoe wordt omgegaan met het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van het werk, hoe de omgeving bij de voorbereiding is betrokken en een planning. Het uitvoeringsplan maakt deel uit van de aanvraag van een vergunning eigen dienst.

Inspraak en beroep

Op de voorbereiding van een vergunning eigen dienst, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit houdt in dat de vergunning eigen dienst, met als bijlage het uitvoeringsplan, gedurende zes weken ter inzage ligt. Belanghebbenden kunnen gedurende deze periode hun zienswijze op het plan kenbaar maken. Vervolgens staat tegen de definitieve vergunning beroep (bij de rechtbank) open en vervolgens hoger beroep bij de Raad van State.

Verzoek om voorlopige voorziening

De vergunning eigen dienst treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroep schriftelijk ingediend. Dit betekent dat de maatregelen uit de vergunning kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen, kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van beroep een 'verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening' vragen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank.

M.e.r.-beoordeling

Volgens afdeling 16.4 van de Omgevingswet moet het bevoegd gezag (in dit geval het waterschap) nagaan of een activiteit zoals een dijkverbetering aanzienlijk milieueffecten kan hebben. Op deze manier krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming. In de aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling zijn de milieueffecten als gevolg van de dijkverbetering beschreven.

Deze dijkverbetering leidt niet tot aanzienlijk milieueffecten. Er is geen aanleiding tot het uitvoeren van een m.e.r.-procedure.

Legger

De legger is een register waarin de locatie, vorm, afmeting en constructie van de dijk worden vastgelegd. Het is een officieel document dat door het bestuur van het waterschap wordt vastgesteld. Ook worden de kern- en beschermingszones van de waterkering aangegeven in de legger, en wie onderhoudsplichtig is. Voor de zones gelden bepaalde regels die zijn beschreven in de Waterschapsverordening AGV. De zoneringen uit de legger vormen samen tevens een 'werkingsgebied' bij de Waterschapsverordening.

Richtlijnen medegebruik

Dijkverbeteringswerkzaamheden kunnen nadelige gevolgen hebben voor de pachters, grondeigenaren, bewoners en andere belanghebbenden. Daarom wordt door het waterschap bij een dijkverbetering voor veelvoorkomende gevallen op voorhand compensatie aangeboden. Dit is uitgewerkt in de notitie Richtlijnen Medegebruik (zie bijlage F).

Onevenredig nadeel

Uitgangspunt bij een dijkverbetering is dat onevenredig nadeel wordt voorkomen. Indien dat redelijkerwijs niet mogelijk is, wordt bekeken of het nadeel tenietgedaan of verminderd kan worden door het treffen van maatregelen of dat het op een andere wijze (in natura) kan worden gecompenseerd. Indien voorkomen of compensatie in natura niet mogelijk of zinvol is, kan een financiële vergoeding worden toegekend: bijvoorbeeld in geval van extra ruimtebeslag bij het verleggen van een sloot en ter compensatie van gewasschade.

Verzoek om schadevergoeding

Er kan nadeel ontstaan dat redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de benadeelde(n) behoort te komen, en niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. De basisregeling voor nadeelcompensatie staat in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In titel 4.5 Awb staan de grondslagen, inhoudelijke eisen en procedurele bepalingen over toekenning van nadeelcompensatie. De regels over nadeelcompensatie in afdeling 15.1 van de Omgevingswet zijn een aanvulling op deze algemene regeling uit de Awb. De regels over nadeelcompensatie in de Omgevingswet hebben voorrang op de regels in de Awb.

Een benadeelde kan het waterschap verzoeken een schadevergoeding toe te kennen. In hoofdstuk 4 van de Waterschapsverordening AGV zijn regels opgenomen waaraan een verzoek om schadevergoeding moet voldoen. Het gaat dan om een verzoek nadat de schade zich heeft voorgedaan. Meer informatie over de aanvraag staat op www.agv.nl/schade.

Kabels en leidingen

Voor de uitvoering van de dijkverbetering moet worden geïnventariseerd of kabels en leidingen moeten worden verlegd. In dat geval moet met de betreffende nutsbedrijven worden overlegd en eventueel moeten verleende vergunningen worden ingetrokken.

In 'NKL 1999' van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat zijn regels opgenomen voor het toekennen van nadeelcompensatie aan nutsbedrijven bij het verleggen van kabels en leidingen als gevolg van werkzaamheden van het ministerie. Voor de bepaling van de omvang van de schadevergoeding voor de kosten voor het verleggen van kabels en leidingen in verband met dijkverbeteringsprojecten past AGV de NKL 1999 toe.